Lietas Nr. C14036715
Lietas arhīva Nr. C-0367-15

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Gulbenē 2015.gada 21.maijā

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Bogdane

**izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam**

*Aprakstošā daļa*

2015. gada 18. martā Gulbenes rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā - prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. Prasības pieteikumu tiesā iesniegusi prasītājas pilnvarotā pārstāve /pers. C/ (turpmāk tekstā – prasītājas pārstāvis). 2015. gada 27. martā ievesta lieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka bērna, /pers. D/, dzīvesvieta noteikta pie mātes /pers. A/, ko apliecina Gulbens novada Lejasciema bāriņtiesas 2013. gada 14. augusta lēmums Nr. 1-14/229 un 2013. gada 19. decembra lēmums Nr. 1-6/43. Bērna tēvs /pers. B/ nepiedalās bērna audzināšanā un uzturēšanā.

Prasītāja pamatojoties uz Civillikuma 177. pantu, 179. pantu, MK noteikumiem Nr. 348, kā arī Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punktu lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus par labu meitai /pers. D/, personas kods /personas kods/, 25% no valstī noteiktās minimālās mēneša algas. Lūdz noteikt nekavējošu sprieduma izpildi. Papildus norādīts, ka uzturlīdzekļi pārskaitāmi uz mātes /pers. A/ kontu, konta numurs norādīts.

Prasītāja norādījusi, ka mediācija nav iespējama, ko apliecina Gulbenes novada Lejasciema bāriņtiesas 2014. gada 5.marta lēmums Nr. 1-14/85.

Prasībā arī norādīts, ka prasītāja nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2015. gada 31. martā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai (lietas 15. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 14.-15.lapa).

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā par prasību (lietas 18.-19.lapa) norādījis, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Atzīmējis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Ar 2015.gada 6. maija lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Ar minēto lēmumu pusēm arī paziņots par pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datumu. Lēmums pusēm nosūtīts 2015.gada 6. maijā (lietas 20. lapa).

*Motīvu daļa*

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, konstatē, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 9. lapa) apstiprināts, ka /pers. D/, dzimušas /datums/, māte ir prasītāja, bet tēvs ir atbildētājs.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas tiesības celt konkrēto prasību.

Atbildētājs pilnībā atzinis prasību. Tāpēc, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193. panta piekto daļu, iekļaus sprieduma motīvu daļā tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Savukārt Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par
bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem

bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No 2015. gada 1. janvāra saskaņā ar 2013. gada 27. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" – minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir noteikta 360 *euro*.

Lietā neatrodas atbildētāja materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad atbildētāja materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2015. gada 18. marta. LR Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC- 556 ir atzinis, ka iztulkojot LR Satversmes 92.pantu un CPL 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Lietā nav informācijas, ka atbildētājs pēc prasības celšanas uzturlīdzekļus ir sniedzis. Atbilstoši Civillikuma 179.pantā noteiktajam – uzturlīdzekļi piedzenami līdz brīdim, kad bērns pats varēs sevi apgādāt. Apmierināms ir prasītājas lūgums spriedumu izpildīt nekavējoties, jo to paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvots saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 1080,- vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 162,-. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi pusēm EUR 9,72 (lietas 2.lapa) apmērā.

*Rezolutīvā daļa*

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.-44., 97., 190.-193., 204.$^{1}$ ,205., 250.$^{25}$, 250.$^{27}$, pantiem, tiesa

***n o s p r i e d a :***

**apmierināt prasību.**

**PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam un no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2015. gada 18. marta līdz bērns pats varēs sevi apgādāt.** Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/ personas kods /personas kods/, A/S SEB banka kontā Nr./konta numurs/, SWIFT kods UNLALV2X.

**NOTEIKT, ka mainoties Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēram attiecīgi mainās arī naudas izteiksmē noteikto piedzenamo līdzekļu apmērs bērna uzturam mēnesī.**

*Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.*

**PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 162,- (viens simts sešdesmit divi *euro*),** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

**PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 9,72 (deviņi *euro* un 72 centi),** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

**<u>NOTEIKT, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.</u>**

NOTEIKT atbildētājam spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.$^{2}$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem. Sūdzība iesniedzama Gulbenes rajona tiesā.

**Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas - 2015. gada 22. maija.**

Tiesnese M.Bogdane